

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 27.09.1960, sp. zn. 8 Tz 10/60, ECLI:CZ:NS:1960:8.TZ.10.1960.1

Číslo: 57/1960

Právní věta: Řízení motorového vozidla po požití alkoholu proti výslovnému zákazu uvedenému v § 10 odst. 3 písm. c) vyhl. č. 145/1956 Ú. l., nutno vzhledem k snížené schopnosti řízení tím vyvolané považovat za porušení důležité povinnosti uložené řidiči (zák. ve smyslu odst. 2 § 221 nebo § 222 tr. zák.) Nepřiměřeně rychlou jízdu v zatáčce, jíž se řidič dostane do protisměru, nutno považovat za porušení důležité povinnosti (zák. ve smyslu § 221, event. § 222 odst. 2 tr. zák.). Souběh trestného činu opilství podle § 187 odst. 2 tr. zák. a trestného činu ublížení na zdraví z nedbalosti nebrání posouzení trestného činu ublížení na zdraví z nedbalosti jako spáchaného porušením důležité povinnosti vyplývající z povolení pachatele, nebo uložené mu podle zákona, tedy i podle § 221 odst. 2, nebo § 222 odst. 2 tr. zák.,. Podmíněný odklad výkonu trestu zákazu řízení motorových vozidel lze u řidičů, kteří se dopustili trestného činu v souvislosti s řízením motorového vozidla, stalo-li se tak v opilosti, povolit Publ. výjimečně.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 27.09.1960

Spisová značka: 8 Tz 10/60

Číslo rozhodnutí: 57

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Alkohol, Doprava, Okolnosti přitěžující, Opilství, Souběh, Trest, Trest odnětí svobody podmíněný, Ublížení na zdraví, Zákaz činnosti

Předpisy: 86/1950 Sb. § 17

§ 187

§ 19

§ 22

§ 221

§ 222 145/1956 Ú. l. § 10

§ 24

§ 51

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 57/1960 sb. rozh.

Řízení motorového vozidla po požití alkoholu proti výslovnému zákazu uvedenému v § 10 odst. 3

písm. c) vyhl. č. 145/1956 Ú. l. o provozu na silnicích, nutno vzhledem k snížené schopnosti řízení tím vyvolané a proto i vzhledem k zvýšenému nebezpečí úrazů považovat zásadně za porušení důležité povinnosti uložené řidiči zákonem ve smyslu odst. 2 § 221 nebo § 222 tr. zák.

Nepřiměřeně rychlou jízdu v zatáčce (tzv. řezání zatáčky), jíž se řidič dostane do protisměru, nutno považovat za porušení důležité povinnosti uložené zákonem ve smyslu § 221, event. § 222 odst. 2 tr. zák.

Souběh trestného činu opilství podle § 187 odst. 2 tr. zák. a trestného činu ublížení na zdraví z nedbalosti nebrání posouzení trestného činu ublížení na zdraví z nedbalosti jako spáchaného porušením důležité povinnosti vyplývající z povolání pachatele, nebo uložené mu podle zákona, tedy i podle § 221 odst. 2, nebo § 222 odst. 2 tr. zák., jestliže pachatel takovou důležitou povinnost porušil.

Podmíněný odklad výkonu trestu zákazu řízení motorových vozidel lze u řidičů, kteří se dopustili trestného činu v souvislosti s řízením motorového vozidla, stalo-li se tak v opilosti, povolit jen výjimečně a pakliže šlo o zřejmě zcela nahodilé vybočení pachatele, který se jinak osvědčil jako dbalý, svědomitý a zodpovědný řidič a u něhož jsou i jinak dány dostatečné předpoklady, že zákaz řízení i jen podmíněně uložený přispěje k pachatelově výchově.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 27. září 1960 – 8 Tz 10/60)

Obžalovaný dne 15. května 1960 na silnici ze Slap do Štěchovic řídil motocykl na prudkém svahu v zatáčce silnice nepřiměřeně velkou rychlostí 60 – 70 km/hod. k tomu ještě po předchozím požití několika piv (dvou 12 stupňových a jednoho 10 stupňového), jež vypil, ačkoliv si byl vědom, že pojedje na motorovém vozidle, což mělo za následek, že vozidlo neovládl, dostal motocykl do smyku a přivodil jeho pád, který měl za následek ublížení na zdraví tandemisty S.

Lidový soud Praha-západ uznal obžalovaného vinným trestnými činy opilství podle § 187 odst. 2 tr. zák. a ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 221 odst. 1 tr. zák. a odsoudil ho k trestu odnětí svobody v trvání osmi měsíců a k vedlejšímu trestu zákazu řízení motorových vozidel na dobu jednoho roku (§ 51 odst. 2 písm. a) tr. zák.). Jak trest hlavní, tak i trest vedlejší byly uloženy podmíněně, se zkušební dobou jednoho roku. Tento rozsudek nabyl právní moci.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu vyslovil porušení zákona v ustanoveních § 221 odst. 2 a § 17 odst. 1, § 19 odst. 1, § 22 odst. 1 a § 24 odst. 1 tr. zák., zrušil rozsudek ve výroku o vině trestným činem ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 221 odst. 1 tr. zák. a ve výroku o trestu a uznal obžalovaného vinným též podle odst. 2, § 221 tr. zák. a uložil vedle téhož trestu hlavního nepodmíněný vedlejší trest zákazu řízení motorových vozidel na 3 (tři) roky.

Z odůvodnění:

Skutková zjištění v rozsudku uvedená jsou správná a odpovídají plně výsledkům dokazování, zejména i zkoušce na alkohol v krvi obžalovaného a jeho doznání, až na to, že z výpovědi svědka H., slyšeného v hlavním líčení, vyplývá, že obžalovaný vypil bezprostředně před jízdou (v Rabyni) více o jedno 12 stupňové pivo, než zjišťuje rozsudek, což ovšem nemohlo ovlivnit správnost právního posouzení skutku obžalovaného, při němž lidový soud pochybil.

Lidový soud neuvážil, že řízení motorového vozidla po požití alkoholu proti výslovnému zákazu uvedenému v § 10 odst. 3 písm. c) vyhl. č. 145/1956 Ú. l. o provozu na silnicích, nutno vzhledem k snížené schopnosti řízení tím vyvolané a proto i vzhledem k zvýšenému nebezpečí úrazů považovat zásadně za porušení důležité povinnosti uložené řidiči zákonem ve smyslu § 221 odst. 2 tr. zák. (viz též č. 68/57 sb. rozh. tr.) Za porušení takové důležité povinnosti je třeba považovat i okolností

nepřiměřenou rychlost motorového vozidla, kterou se rovněž zvyšuje nebezpečí úrazu (viz č. 116/52 sb. rozh. tr.), zejména když byla nepřiměřeně velká rychlost na spádu silnice a jejím ohybu tak očividná a vzhledem ke spolujždě tandemisty přímo nezodpovědná jako v souzeném případě.

Jednočinný souběh trestného činu opilství podle § 187 odst. 2 tr. zák. a trestného činu ublížení na zdraví z nedbalosti nebrání posouzení trestného činu ublížení na zdraví z nedbalosti jako spáchaného porušením důležité povinnosti vyplývající z povolání pachatele, nebo uložené mu podle zákona, tedy i podle § 221 odst. 2, nebo § 222 odst. 2 tr. zák., jestliže pachatel takovou důležitou povinnost porušil. V tomto směru stačí odkázat na odůvodnění rozhodnutí uveřejněného pod č. 70/58 sb. rozh. tr.

Tím, že lidový soud posoudil trestný čin ublížení na zdraví z nedbalosti v souzeném případě pouze podle § 221 odst. 1 tr. zák., porušil zákon v ustanovení § 221 odst. 2 tr. zák., což pak mělo za následek uložení trestu podle nesprávné trestní sazby, nehledíc k tomu, že lidový soud z hlediska, z jakého posoudil činnost obžalovaného, tj. z hlediska § 221 odst. 1 a § 187 odst. 2 tr. zák. uložil trest převyšující horní hranici trestní sazby, jež činí pouze 6 měsíců odnětí svobody (§ 187 odst. 2 tr. zák.).

Lidový soud napadeným rozsudkem však porušil zákon ještě v dalším směru tím, že povolil obžalovanému podmíněný odklad výkonu vedlejšího trestu zákazu činnosti a že tento trest vyslovil pouze na dobu jednoho roku.

Podmíněný odklad výkonu trestu zákazu řízení motorových vozidel lze u řidičů, kteří se dopustili trestného činu v souvislosti s řízením motorového vozidla, stalo-li se tak v opilosti, povolit jen výjimečně a pakliže šlo o zřejmě zcela nahodilé vybočení pachatele, který se jinak osvědčil jako dbalý, svědomitý a zodpovědný řidič a u něhož jsou i jinak dány dostatečné předpoklady, že zákaz řízení i jen podmíněně uložený přispěje k pachatelově výchově. Tyto předpoklady však nejsou splněny v daném případě.

Lidový soud při úvaze o podmíněném odkladu vedlejšího trestu zákazu činnosti přihlédl pouze k dobré pracovní morálce obžalovaného, neuvážil však, že podle zprávy o pověsti rady MNV a okresního oddělení MV-VB má obžalovaný sklon k požívání alkoholu a k výstřednostem a že byl již jednou přistižen při jízdě na motocyklu v podnapilém stavu. Z toho nutno usuzovat, že obžalovaný není odpovědným řidičem motorového vozidla. Řízení motorových vozidel v rukou neodpovědných řidičů však znamená značné nebezpečí pro životy a zdraví občanů a pro cizí majetek, pročež dopustili se takoví řidiči – jako v souzeném případě obžalovaný trestného činu v souvislosti s řízením motorového vozidla, je zásadně třeba vyslovit nepodmíněný vedlejší trest zákazu řízení motorových vozidel na dobu, jež je s to poskytnout záruku, že tento trest bude působit na výchovu pachatele a zvýší jeho smysl pro zodpovědnost při řízení motorových vozidel, zejména byl-li hlavní trest uložen podmíněně. Prokázaná neodpovědnost obžalovaného při řízení motocyklu vyžaduje proto delší doby nepodmíněného zákazu řízení motorových vozidel.

Tím, že lidový soud uložil podmíněný vedlejší trest zákazu činnosti na nepřiměřeně krátkou dobu, která je v očividném nepoměru k stupni nebezpečnosti činu pro společnost, porušil zákon též v ustanovení § 17 odst. 1, § 19 odst. 1 a § 24 odst. 1 tr. zák.

Bylo proto nutno zrušit napadený rozsudek ve vadném výroku o vině trestným činem ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 221 odst. 1 tr. zák. a uznat obžalovaného, který byl upozorněn, vinným trestným činem ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 221 odst. 1, 2 tr. zák. V důsledku toho bylo nutno zrušit i celý výrok o trestu. Při úvaze o novém trestu dospěl Nejvyšší soud, pokud jde o hlavní trest k závěru, že podmíněný trest odnětí svobody v trvání osmi měsíců se zkušební dobou jednoho roku je přiměřený a odpovídá hlediskům uvedeným v § 19 odst. 1 tr. zák. a podmínkám v § 24 odst. 1 tr. zák. naznačeným, jak je již v napadeném rozsudku uvedl lidový soud.

Naproti tomu, z důvodů výše podrobně již rozvedených, dospěl Nejvyšší soud k závěru, že účel vedlejšího trestu zákazu řízení motorových vozidel, může v souzeném případě, vzhledem k zjištěným okolnostem splnit teprve trest nepodmíněný, delšího trvání.